

EDITORIAL

El primer escaló

El passat dia 21 d'abril es posà el **primer escaló** d'una llarga escala encara per construir, i es feu en la celebració de la **Convenció Valencianista.Valencianisme2012** i en el document que en ella s'aprova. Volem insistir en la metafora de l'escala i del primer escaló per a entendre que, si bé el valencianisme goja d'una ampla i llarga tradició, de teòrics del moviment i de treballs i estudis rigorosos, i que, per tant, en la Convenció no es partia del no res, també es ben cert que, des de fa uns anys -inclus alguna decada-, com a tal moviment el valencianisme no estava present en la societat valenciana; l'immobilisme el tenia seqüestrat, be siga per les circumstàncies o per determinades decisions que han favorit que aixina fora.

Es fea necessari revifar una flama de lo que havia quedat -un monto de purnes-, i mes de 160 persones s'ilusionaren en participar d'esta Convenció que volia ser un **punt d'encontre entre valencianistes**, volia ser, ademés, un ale de vida per ad este moviment i, sobretot, volia sentar unes bases, un corpus ideològic, i deixar-lo escrit.

Ha segut un any de treball d'un grup de persones -si, un grup de valencianes i valencians moguts per l'ilusió, per la necessitat de conscienciar a la societat, per l'obligació moral d'exteriorisar unes idees, a l'hora que uns sentiments- que es posaren en marcha sense mes recolzament que el de les propies forces i el de la propia ilusió, les quals anaren creixent a mida que fructificaven reunions en grups i persones de les mes diverses comarques valencianes, i anaven sumant-se a lo que sense dubte ha segut un acontentiment.

Participació individual i aportació econòmica eren dos premisses que es feen necessàries. Es volia, per una part **superar les capelles i capelletes** en les que estava instalat el "valencianisme" i, per una altra, ser **absolutament independents**, no deure res a ningú, lliurar-se de "hipoteques" i només deure's al grup davant del qual, en qualsevol cas, s'havia de rendir comptes. Este tre-

ball de contactes, reunions i entrevistes s'acompassà en l'elaboració d'un document, el **Document Marc**, que havia de contindre les directrius bàsiques per a intentar caminar de nou junts, totes i tots els que es consideraven valencianistes i combregaven en les línies per elles marcades.

Era necessari posar en negre sobre blanc lo que definix al valencianisme, lo que l'aglutina, i poder mostrar a la societat valenciana que esta

via l'ha de fer mes autèntica i mes lliure. No s'han pogut resoldre al cent per cent algunes de les qüestions que encara hui suponen reticències entre distintes faccions, que les hi ha; pero s'ha vist que res

es insalvable i que el dialecte s'ha de mantindre i potenciar. Un **96%** dels participants donà el seu sí a un Document Marc que esperem coneixer pronte en la seua redacció definitiva. Des del **Rogle Constanti Llobart** nos prestem a col·laborar en la seua difusió i en la labor pedagògica que precise.

Hui, també des d'esta la nostra associació, desigem que eixes mes de 160 persones, procedents dels diferents racons de la nostra patria, **València**, no desmayen en el **compromís adquirit**, que el renoven cada dia i que el facen creixer, puix s'ha de consolidar este primer escaló de concòrdia, de definició per mig d'un corpus ideològic -encara incomplet- d'un valencianisme que nos situa al marge de concepcions claudicants i emmaixquerades per tan enlluernadores com esterilisants visions pancastellanistes o pancatalanistes.

Hui, mes que mai, des de la llibertat, des del dret que nos assistix a seguir sent **Poble Valencià**, volem felicitar als iniciadors d'este camí, i els emplacem a que no tarden en pujar el segon escaló, i el tercer, i el quart... i aixina successivament fins a contribuir a que el nostre poble torne a sentir l'orgull de ser valencià. A nosatres, com a **Rogle**, si es aixina, segur que nos trobaran; es mes, estarem treballant com el qui mes. ¡Felicitats i benvinguda **Convenció Valencianista.Valencianisme2012!**

PANORAMICA DE LA SALA

Foto: Ll. Perales

LA CITA

Un viatge de mil milles comença en el primer pas.

Lao-tse

SUMARI

- 1
▪ EDITORIAL: **EL PRIMER ESCALO**
- 2
▪ LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
▪ REFLEXIO: **UN PRIMER PAS**
- 3
▪ FRUITES, VERDURES I HORTALICES (LXIII): **PARLEM DEL LLORER (I)**
▪ LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
▪ RESENYA BIBLIOGRAFICA: **LLUNA EN PERIGEU. VIVENCIES DE POSTGUERRA**
▪ SEMBLANÇA: **EMILI MIEDES I BISBAL**
- 4
▪ PASSATEMPS
▪ RONDALLA: **EL PAPER I LA PLOMA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Retallades per aci, retallades per alla. Pareix que lo unic que no se retalla es est Avis, que continua donant la tabarra, enrollant-se cada volta mes. Total per a demanar una cosa tan senzilla com que els llectors facen fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts. Be, està clar que una cosa si s'està retallant: l'ingeni, que cada mes el tenim mes curtet.

ACTIVITATS CULTURALS MAIG DE 2012

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

GCITS (Grup Cultural Il·licita "Tonico Sansano")
C/ José Santos Orts, 4 - baix. 03204 Elig
www.galeon.com/grupculturalillicita
Tel-fax: 966 67 55 70

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanes 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

2 Maig (dimecres) 19:00 h. Seu de la RACV.

CONFERENCIA: José Luis Medina: "Un viaje a Estambul, entre la historia y la leyenda".

+Info: **RACV**

3 Maig (dijous)

CONCURS DE LES CREUS DE MAIG.

+Info: **LRP**

4 Maig (divendres) 22:30 h. Davant la Creu de Maig plantada en la seu de Lo Rat Penat.

CANT dels tradicionals "MAYOS" i DANSÀ de la SANTA CREU que discorrerà pel Carrer Trinquet de Cavallers.

+Info: **LRP**

6 Maig (dumenge) 19:30 h. Sala Rodrigo. Palau de la Musica de Valencia.

CONCERT DE PIANO. Guanyadors de la XVII edició del Premi "Mestre Josep Serrano".

+Info: **LRP**

11 Maig (divendres) 20:30 h.

MISSA en honor a la **Mare de Deu dels Desamparats**. Cantada pel Cor Popular de Lo Rat Penat.

+Info: **LRP**

14 Maig (dilluns) 19:45 a 21:00 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Llegiran Oscar Rueda i Antoni Ruiz Negre.

+Info: **Aellva**

15 Maig (dimarts) 19:30 h. Seu de Lo Rat Penat.

LLECTURA TEATRAL de la farsa comica en dos actes de Arturo Casinos: "En un vagó de Tercera". Dirigida per Remigi Pons.

+Info: **LRP**

(Continúa en la pagina següent)

El 8 de maig (dimarts)
a les 20:00 h.
es celebrarà una

MISSA FUNERAL a
Emili Miedes i Bisbal
en la Seu de Valencia

+Info: **GAV**

REFLEXIO

COLABORACIO

Un primer pas

Hi ha moments en el transcórrer de l'història que les persones hem de detindre'ns i reflexionar. Això mateix han de fer els moviments conformats per sers humans, i més encara si lo que pretenen és inocular en la societat actual uns valors que la porten a un estat millor, a un estat de major consciència sobre les pròpies capacitats com a grup i d'una visió més ampla de les pròpies possibilitats de tornar a ser una societat puntera. Si haguera de definir la **Convenció Valencianista.Valencianisme2012**, del 21 d'abril, eixa seria la meua visió.

posterioritat. S'ha pretés netejar els clavills que nos separen per a fer-nos vore, sense impurees, que encara som coincidents, que encara està, en aquells als que tenim enfront, el negatiu que encaixa en nosatres. Pero no hem de quedar-nos ahí; si nos quedarem en l'autocomplaença no hauríem fet res.

Com ya s'ha dit, el valencianisme és un moviment que es deu al Poble Valencià, que si be naix de la pròpia idiosincràcia del poble, pretén donar -li solucions als problemes que l'amenacen. I hem de tindre en conte que els problemes reals de la

FOTO DE GRUP DELS PARTICIPANTS EN LA CONVENCIO

Foto: Ll. Perales

Els valencianistes, com a col·lectiu, nos hem caracterisat últimament per mantindre unes reticències i conflictes interns que han conduït a que un moviment fet pel i per al **Poble Valencià** siga concebut com a una font de problemes. És cert que la culpa no és només nostra, que falàcies i marcs conceptuals han segut llançats contra nosatres ab l'impunitat que permet un grup disgregat i ple de desconfiances internes. Els valencianistes, com a col·lectiu, hem segut com aquella roca plena de clavills en la que es filtren les aigües de la desconfiança, unes aigües que, al ser gelades per les inclemències del mig, acaben per trencar el cos dur i consistent que la formen. Pero podem evitar que açò ocorregua.

El primer pas en restauració és netejar les ferides; deixar-les netes per a que, quan realisem el pas següent, el de la consolidació, esta siga més forta, i el consolidant que les unix s'agarre més a les seues entranyes. La Convenció Valencianista.Valencianisme2012 fon pensada com a eixe primer pas al que li ha de seguir el segon, i el tercer, i els que vinguen en

societat valenciana són la falta de treball, la discriminació de l'Estat espanyol cap als ciutadans de **València**, el desgovern farcit de corrupció que busca apoltronar-se en el poder de les nostres institucions, l'abandó de les garanties socials que tanta lluita ha costat conseguir, l'impunitat del poder front al poble, al que inclús definix com a enemic... Si no som conscients d'açò, si no oferim respostes pròpies i independents, no estarem complint els fins genuïns del valencianisme.

Aixina puix, és per açò que la Convenció Valencianista.Valencianisme 2012, ha segut un pas important, necessari, pero no hem de quedar-nos ahí. Hem d'involucrar -nos, comprometre'ns en esta causa i tirar avant units. Perque, no nos equivoquem, els polítics actuals només miren pel profit propi; els problemes que nos circumden, o els resollem els ciutadans o no ho farà ningú per nosatres.

Agusti Zacarés i Romaguera
President de la Convenció
Valencianista.Valencianisme 2012

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en: www.rogleconstantillombart.com
www.cardonavives.com, www.pjvalencianista.org, www.acciorv.com

Parlem del llorer (I)

El més comú, el **llorer dolç** (*Laurus nobilis*), és un arbust de fulles perennes, de la família de les **lauràcees**. La seua producció està prou estesa per totes les regions espanyoles, i el seu valor comercial té certa importància per la seua aplicació tant en fins **culinaris** com **industrials**, venent-se els seus diminuts fruits,

aixina com les fulles de la planta, en totes les tendes d'herbolari. De manera ininterrompuda està present en els mercats, en fresc i en sec, lo qual la convertix en una planta familiar en totes les cuines.

L'arbre-arbust servix d'ornament en **jardins i parcs públics**; ben guiat des de chicotet, quan ya te uns anys adquirix un port molt senyorial i pot arribar a varis metres d'altària. Mereixen citar-se les següents varietats, a part de la ya mencionada més amunt: **Llorer alcanfor** (*Laurus Camphora*), **Llorer casia** (*Laurus Cassia*), **Llorer albocater** o de les **Índies**, conegut est últim popularment en el nom senzill d'albocater; el seu cultiu és molt normal en tots els països sub-tropicals i tropicals.

El llorer presenta fulles per lo general simples i alternes, llargues, llanceolades i brillants; dona uns fruits chicotets. Com a **planta aromàtica** que és, troba la seua principal aplicació culinària en donar sabor i adobar els menjars, i resulta ideal per a rostits de carns i guisos que precisen d'un bon condiment.

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.M.M.

García Broch, Mª Dolores
Lluna en perigeu. Vivències de postguerra
Mosseguello, Valencia, 2012
(200 pàgines)

Nos trobem davant d'una autora que, encara que conta en unes atres obres publicades, s'estrena en esta en el mon de la novela, i ho fa en una narració ambientada en **Valencia**, la trama de la qual es desenrolla només acabar la **Guerra Civil** espanyola. Un tema novedós en el mon de la literatura valenciana, i que li merixque un reconeixement, en 2010, en el certamen lliterari que el **Ateneu Cultural de Paterna** organisa cada any.

L'ambient de fam, de patiments, d'estraperlo, de venjances, de dolor, tambe de comprensions, de llamentacions, de condols i, ¿per qué no?, de perdons, es succeixen en un relat en el qual Llibertat (o Isabel), filla d'un represaliat, va creixent en eixe ambient mentres, de la ma de sa mare, va adquirint consciència d'una realitat que la marcarà de per vida, pero que no impedirà que trobe el seu particular perigeu, la seua plenitud com a persona i com a dona.

Recomanem este relat que comença en el barri de **Russafa**, en el **Cap i Casal**, pero que nos trasllada a camps de concentració, a moments que es confonen en fets verídics i que va relatant uns involuntaris enfrontaments entre "germans" que es donaren per unes circumstàncies no per tots triades, i per la majoria no volgudes.

Un anex documental relacionat en familiars de la propia autora i una breu bibliografia li donen, si cap, mes realisme a una situació que pareix narrada i extreta de vivències personals.

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat

Telefon: 617 030 370
rogleconstantillombart@gmail.com

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, tambe te quedariem molt agrats. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

ACTIVITATS CULTURALS

MAIG DE 2012

(Ve de la pàgina anterior)

26 Maig (dissabte) 11:00 h. Sala Cultural *La Llotja*. Plaça de la Llonja, Elig.

XXXII PALMES DORADES: Acte d'entrega d'estes distincions a Accio Regne de Valencia, Joan Benet i Oscar Rueda.

En acabant hi haura un **DINAR DE GERMANOR** en el restaurant Marfil (C/ Alvado-Plaça de les Flors, Elig). Preu: 20 euros.

Es prega confirmar assistència a l'acte i fer reserva per al dinar.

+Info: **GCITS**, Tel. 633 177 005 i gci@cjav.org

SEMBLANÇA

J.M.M.

Emili Miedes i Bisbal

Emili Miedes naixque en **Albat de la Ribera** el 10 de març de 1925, i faltà en Valencia el 7 d'abril de 2012

Estudià en l'institut de **Xativa** i cursà la carrera de Filosofia i Lletres en la **Universitat de Valencia**. Tambe cursà estudis de Magisteri i Peritaje Mercantil. Filolec romaniste, es diplomà en Llengua d'Oc i la seua dialectologia, i contava en la titulació de professor de Llengua Valenciana per **Lo Rat Penat**. Arribà a iniciar estudis de Teologia en Suïssa.

Investigador i escriptor prolífic, te editades obres de temàtica diversa, pero destacà en el camp de la llingüística valenciana, en el qual te publicats des d'un vocabulari elemental de la **Llengua Valenciana**, passant per una reedició revisada i ampliada del diccionari de **Lluís Fullana**, a obres de creació lliteraria o estudis i ensajos sobre el pare Fullana, les *Trobes en lahors de la Verge Maria*, o les Bases del 32, a les que no dubtà en calificar de catalanes i no valencianes, lo qual raona i documenta en *La catalanitat de les Normes de Castello de la Plana de 1932* (1955).

Eixerci de professor en la **Vall de Tavernes**, en **Enguera** i en **Albacete**. Ademes va ser director i professor dels Cursos de Llengua Valenciana del **Grup d'Accio Valencianista**.

Fon un gran defensor de l'identitat llingüística valenciana i de l'independència d'esta llengua. Participà com a ponent en el **I Congrés de Llengua Valenciana** (Elig, 1985), i en el **I Congrés de Filologia Balear** (Palma de Mallorca, 1993).

El **Rogle Constanti Llombart** vol, en esta breu biografia, rendir tribut a la memòria d'est insigne valencianiste.

<p>Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.</p>	<p>1. Conjunt de cabells retallats que, com si se tractara d'un floc, cauen sobre el front.</p> <p>2. Se diu d'allo que te un sabor agradable i intens.</p> <p>3. Colp pegat en la part posterior del cap en la ma oberta.</p> <p>4. Varietat de pepino molt llarga i corbada.</p> <p>5. Suboficial de graduacio immediatament superior al caporal major.</p> <p>6. Medicament que servix per a netejar el ventre per mig d'evacuacions intenses.</p> <p>7. Llavor menuda, de forma lenticular i color groguenc. Es necessari, per a que es puga menjar, deixar-la un temps a remulla per a llevar-li l'amargor, despres de coure-la.</p> <p>8. Excrecencia de la pell, de forma globosa i caracter benigne, causada per una infeccio virica. Pot afectar a diferents parts del cos: mans, planta dels peus, etc., i sobretot a chiquets i persones immunodeprimides.</p> <p>9. Arma chicoteta i curta, en forma de llança, que se tira en força en la ma.</p>	<p>1. E _ _ _ _</p> <p>2. _ _ _ _</p> <p>3. _ _ _ _</p> <p>4. _ _ _ _</p> <p>5. _ A _ _ _</p> <p>6. _ O _ _ _</p> <p>7. _ _ _ _</p> <p>8. B _ _ _</p> <p>9. _ _ _ _</p>	<p>1. _ _ _ _</p> <p>2. _ _ _ O _ _ _</p> <p>3. _ H _ _ _</p> <p>4. _ _ _ _ C _ _</p> <p>5. _ _ _ _ _</p> <p>6. _ _ _ _ _</p> <p>7. _ _ _ M _ _</p> <p>8. _ _ _ _ _</p> <p>9. _ _ _ I _ _ _</p>
<p>La solucio a peu de pagina.</p>	<p>PARAULES VERTICALS:</p> <p>1. Alterar, agitar, excitar per diferents causes. En forma reflexiva, espantar-se els animals o escampar-se de manera desordenada.</p> <p>2. Ofegar, tindre dificultat al respirar per cansanci o fatiga. Desanimar, fer perdre el corage, acovardar.</p>		

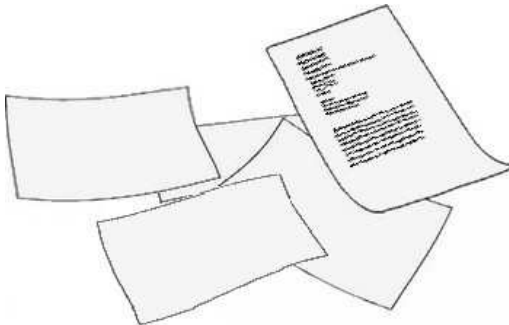
RONDALLA

MªA.M.C.

El paper i la tinta

Hi havia una volta un **full** de paper damunt d'una taula junt a uns atres iguals ad ell, quan una **ploma** plena de negrissima tinta el tacà omplint-lo de paraules.

-¿No podries haver-me **estalviat** esta **humiliacio**? -digue en malhumor el **full** de paper a la tinta- El teu **endimoniat** color negre

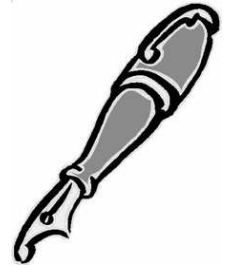

m'ha **arruïnat** per a sempre.

-No t'he **embrutat** -respongue la tinta- T'he vestit de paraules. Des d'ara ya no eres un full de paper, sino un message. Custodies el pensament de l'home. T'has convertit en un regal precios.

En efecte, organisant el despaig, algu va vore aquells **folis escampats** i

els juntà per a llançar-los al foc. Pero reparà en el **foli "brut"** de tinta i el tornà al seu lloc, perque portava ben visible el message de la paraula. Despres, els demes, els tirà al foc.

Traduccio i adaptacio a la llengua valenciana d'una rondalla treta de www.terra.es

<p>GLOSSARI</p> <p>Arruïnat de arruïnar/ estropear/ perjudicar: Destruir una cosa.</p> <p>Brut/ tacat: Que no està net.</p> <p>Embrutar/ entintar/ tacar: Llevar la purea a lo que estava net.</p> <p>Endimoniat/ maligne/ endiablats: Posseït pels dimonis. Figuradament, molt pernicios.</p>	<p>Escampats de escampar/ dispersar: Separar les parts d'un conjunt, alluntant-les unes de les atres.</p> <p>Estalviat de estalviar/ eludir/ lliurar: Evitar fer un treball, perdre el temps o gastar uns diners</p> <p>Foli: Full d'un conjunt que conforma un document.</p> <p>Full: Tros quadrangular de paper.</p>	<p>Humiliacio/ vergonya/ indignacio: Sentiment resultant de trobar-se dolgut per haver segut ferit en l'amor propi o en la dignitat.</p> <p>Ploma: Instrument per a escriure en tinta. En el text, ploma estilografica, aquella que va sumministrant la tinta des d'un deposit que te en l'interior del manec.</p>
--	--	---

Solucio:

Verticals: 1. ESCAROTAR 2. ABOFEGAR

1. FRANGETA 2. SABOROS 3. CARSHOT 4. ALFICOS 5. SARGENT 6. PORGA 7. TRAMUS 8. BARRUGA 9. DART

I RECORDA... La nostra primera paraula es **escarotar**. Un **escarot** es un desorde, confusio o tumult provocat per una o varies persones; tambe, espant o escampada. Es **escarotador** aquell o allo que escarota. Està **escarotat/ada** la persona que està alterada o els animals espantats o escampats. Eix. *El cavall s'escarotà en vore la serp // Els alumnes estaven escarotats quan el mestre arribà.*

La nostra segona paraula es **abofegar**. Se diu **abofegada** o **abofegament** al decaïment de l'anim o de les forces, i a la falta d'aire que produix ofegament. Es **abofegador** aquell o allo que abofega. Està **abofegat/ada** la persona o animal que està ofegat, sense ale, o aquell que es troba desanimat o decaigut. Eix. *La calor i el sobrepes fan que s'abofegue facilment / Des de que està malalta se troba molt abofegada.*